

האשה שנתארמלה

פרק שני כתובות

כת.

עין משפט נר מצוה

פ א מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ ב מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ ג מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ ד מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ ה מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ ו מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ ז מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ ח מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ ט מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ י מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'

מוסף רש"י

ואלא מאי גדולה חוקה. כשלמא חי אין מעלין ניהא הא גדולה חוקה. כיון ליתא למיגור מיי, דלמיר ר' יוסף, מאי רבנא, לא היה לו למיר אלא מין לחוקה כו', מדקאמר גדולה רבנא אשמעינן, דלע"ז ליתא דאסור השתא עמי מעיקרא סמינן עלה (קדושין טו). בתרומה דרבנן. מומת חוק לאין (טו). בתרומה דרבנן. משאז לאין (טו). השתא נמי בתרומה דרבנן אבול. דממעיקרא, ומאי יעבו מומת פירות וירק, בתרומה דאורייתא. דגן מירוש ויהי לא אכל (טו). דכתוב וכל זר לא יאכל קדש. כל אמוהינג מנכר בתרומה ולא קדשים, דכתיב וכל הממש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים, וליא לאוקמי אלא בתרומה שמוכר כפורים מותר בה (טו). ויא במידי דאיכרי קדשים. מה זשוק של שלמים, דלשכתן דאיכרי קדשים (טו). במורם מן הקדשים. מה זשוק, לא תאכל. ופליגי זשוק אין לה וטהר אל בית אביה, חזרת לתרומה ואריה חזרת לחזה זשוק של שלמים לאכלו שפאר אחיות האוכלות דכרמבי (ויקרא א) אמה זבין וזבנותין (ויחזק טו). מדיה מני למכתב קדשים (לא תאכל) וכמו בתרומה, למורס הוא דלמח, והאי לא תאכל לעולם הוא, ולא תימא ציובת תחת ענלה ישראל, דמשמע קרא ונת סתן כי תהיה לאים ז' כו'. דהא דאוקימנא להאי קרא כפירק אלמנה (טו). כנגעלה לפסול לה כיון נתין וממזר ותלל פספול עולמא, ובהתא דמנכחא לור דלא אכלה מעצבה אל בית אביה יליפין, מכלל דמעיקרא לא אכלה, ועלמיה דרב תפסד מנתרומת נפקא, דאי"ל דעולה קרא לנגעלה לפסול לה אפ"ל, לכמוז בקדשים לא תאכל, מאי בתרומה, שמע מינה הכי קאמר יש גך אחרת שאולת בקדשים, כיון תרומה, ואריה אוכלת בתרומה, ואחזי ונת סתן כי תהיה אלמנה, והכי מריבנא להאי מילתא כפרק אלמנה (טו 19). נתחייבו בחלה. דכמי בתלה (במדבר טו) כבאכס אל הארץ, והכי גאז, וליא נתחייבו במעשר. דמעשר כמיז (בדברים יד) מצוואת זרעין, עד שיבא כל אחד ואחד את שגו (דבד טו). או: כמעשר לא נתחייבו אלא לאחר ירושה ושיבא, דכמיז (בדברים יד) עשר מעשר, וכמיז בתריה נמקוס אשר יבאר, עד שנבחרה שיהא לא נתחייבו, והכי נאחר כיבוז ומילק, דכמיז בייבא, וכל ימי כדלמיר ביהמיס (ב"ב טז).

ואלא מאי גדולה חוקה. כשלמא חי אין מעלין ניהא הא גדולה חוקה. כיון ליתא למיגור מיי, דלמיר ר' יוסף, מאי רבנא, לא היה לו למיר אלא מין לחוקה כו', מדקאמר גדולה רבנא אשמעינן, דלע"ז ליתא דאסור השתא עמי מעיקרא סמינן עלה (קדושין טו). בתרומה דרבנן. מומת חוק לאין (טו). בתרומה דרבנן. משאז לאין (טו). השתא נמי בתרומה דרבנן אבול. דממעיקרא, ומאי יעבו מומת פירות וירק, בתרומה דאורייתא. דגן מירוש ויהי לא אכל (טו). דכתוב וכל זר לא יאכל קדש. כל אמוהינג מנכר בתרומה ולא קדשים, דכתיב וכל הממש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים, וליא לאוקמי אלא בתרומה שמוכר כפורים מותר בה (טו). ויא במידי דאיכרי קדשים. מה זשוק של שלמים, דלשכתן דאיכרי קדשים (טו). במורם מן הקדשים. מה זשוק, לא תאכל. ופליגי זשוק אין לה וטהר אל בית אביה, חזרת לתרומה ואריה חזרת לחזה זשוק של שלמים לאכלו שפאר אחיות האוכלות דכרמבי (ויקרא א) אמה זבין וזבנותין (ויחזק טו). מדיה מני למכתב קדשים (לא תאכל) וכמו בתרומה, למורס הוא דלמח, והאי לא תאכל לעולם הוא, ולא תימא ציובת תחת ענלה ישראל, דמשמע קרא ונת סתן כי תהיה אלמנה, והכי מריבנא להאי מילתא כפרק אלמנה (טו 19). נתחייבו בחלה. דכמי בתלה (במדבר טו) כבאכס אל הארץ, והכי גאז, וליא נתחייבו במעשר. דמעשר כמיז (בדברים יד) מצוואת זרעין, עד שיבא כל אחד ואחד את שגו (דבד טו). או: כמעשר לא נתחייבו אלא לאחר ירושה ושיבא, דכמיז (בדברים יד) עשר מעשר, וכמיז בתריה נמקוס אשר יבאר, עד שנבחרה שיהא לא נתחייבו, והכי נאחר כיבוז ומילק, דכמיז בייבא, וכל ימי כדלמיר ביהמיס (ב"ב טז).

ואלא מאי גדולה חוקה. דקאמר ר' יוסי למה לנו (ל) לחוש להשגיח חזקתם כי מה יש לחוש לזטלה: **בתרומה דרבנן.** שהרי בגולה היו שאין שם תרומה מן התורה דכל מנה שהיא תלויה בזרץ אינה נוהגת אלא בזרץ כדלמירין בקדושין (דף לו:): **ואינעיס אימא כספא נמי בתרומה דרבנן אכול תרומת פירות האילן וירק: דאורייתא.** דגן מירוש ויהי לא אכול ומש"ה לא קשיא למ"ד מעלין מתרומה ליוחסין דכי מסקינן ליוחסין מתרומה דאורייתא כו': **דאיכא למיגור משום תרומה דאורייתא.** שהרי לארץ צאו ומנזיה שם תרומה גמורה דאורייתא מה שלא היה מנזי להם בגולה ויש לחוש פן יאכילום זה: לא כמידי דאיכרי קדש. והיינו תרומה: וכל זר לא יאכל קדש. בתרומה משמע דכתיב כפרסה לעיל מיייה וצא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים ואוקמינן בתרומה ציבמות כהערל (דף עז:): **ולא כמידי דאיכרי קדשים.** אפילו חזה זשוק של שלמים הנאכלים לגשי כהנים ולעזדיהם: **ואמר מר.** ציבמות כפרק יש מותרות (פ"ג) צבת כהן שניסת לישאל ונעשית אלמנה וגרושה ורע אין לה שחזרת לתרומת אביה ואינה חזרת לחזה זשוק ויליף לה מהאי קרא כי תהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל עוד: **חוקה נהונו.** להעיד עליו שהוא כהן: **נשיאות כפים ענלו.** הרואה נושא כפיו צבצל מעד עליו צבל מקוס שהוא כהן ומקצלו הימנו לפי שיש שם ישיבה וצ"ד קצוע בזקין אחר נושאי כפים אצל אכילת חלה ותרומה אינה חוקה לחזה לארץ לאו דאורייתא תרומה דליה ולא קפדי כולי האי: **ואכילת חלה כסוריא.** היא ארס לוצה שביבשה דוד וחיצרה לא"י וקסבר היא תנא כיבוז יחד שמהי כיוש"ט ותלתה ותרומתה דאורייתא חוקה"ד תנא חלה וה"ה לתרומה: **וחילוק מסנות.** דהזרוע והלחיים: **ככרין.** ואע"ג דאסורין אין אסור לזרים האילן וכרכים מקוס שזוקין הן ומנזיין צו עוצרים וצבים המכירין צו אי לאו דכהן הוא לא מחליף נפשיה: **לא לתרומה.** הרואה נושא כפיו צבצל לא אוכל חלה דחוקה כסוריא והעיד עליו צא"י מקצלין עדותו להאכילו תרומה אצל לא ליוחסין: **מה אכילת חלה.** עדות חזקתה: **ליוחסין.** דאי לתרומה פשיטא היא גופה תרומה היא וכבר החזיק בה: **ומסקינן מחלה דרבנן כו'.** דאי לאו כהן הוא לא הווי ספוי ליה חלה וחיצה משום תרומה: **ואפדף.** לקמן מפרש: **נשיאות כפים וחילוק גרנות.** דתרומה: **צא"י.** נושאי כפים דאיכא צ"ד קצועין וזקני. וחילוק גרנות דאורייתא וכיון דעון מיתה איכא

ואלא מאי גדולה חוקה מעיקרא אכול בתרומה דרבנן השתא אכול בתרומה דאורייתא ואי בעית אימא השתא נמי בתרומה דרבנן אכול בתרומה דאורייתא לא אכול יוכי מסקינן מתרומה ליוחסין בתרומה דאורייתא בתרומה דרבנן לא מסקינן ולא מאי גדולה חוקה דאע"ג דאיכא למיגור משום תרומה דאורייתא לא גורינן ובתרומה דאורייתא לא אכול והא כתיב ואשר לא יאכלו מקדש הקדשים מקדש הקדשים הוא דלא אכול הא בתרומה דאורייתא אכול ה"ק לא במידי דאיכרי קדש דכתיב וכל זר לא יאכל קדש ולא במידי דאיכרי קדשים דכתיב ובת כהן כי תהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל ואמר מר **במורם מן הקדשים לא תאכל ת"ש חוקה לכהונה נשיאות כפים בבבל ואכילת חלה בסוריא** וחילוק מתנות בכרכין קתני מיתה נשיאות כפים מאי לאו ליוחסין לא לתרומה והא דומיא דאכילת חלה קתני מה אכילת חלה ליוחסין אף נשיאות כפים ליוחסין לא אכילת חלה גופה לתרומה קסבר חלה בזמן הזה דרבנן ותרומה דאורייתא ומסקינן מחלה דרבנן לתרומה דאורייתא וכדאפיך להו רב הונא בריה דרב יהושע לרבנן ת"ש חוקה לכהונה נשיאות כפים וחילוק גרנות בא"י ובסוריא ובכל מקום ששלוחי ראש חודש מגיעין נשיאות כפים ראייה אבל לא חילוק גרנות ובבל כסוריא רשב"ג אומר אף אלכסנדריא של מצרים בראשונה מפני שבית דין קבועין שם קתני מיתה נשיאות כפים מאי לאו ליוחסין לא לחלה הא דומיא דחילוק גרנות קתני מה חילוק גרנות ליוחסין אף נשיאות כפים ליוחסין לא חילוק גרנות לחלה דקסבר תרומה בזמן הזה דרבנן וחלה דאורייתא ומסקינן מתרומה דרבנן לחלה דאורייתא וכדאשכחניהו רב הונא בריה דרב יהושע לרבנן דאמר רב הונא בריה דרב יהושע אשכחניהו לרבנן בני רב דיתבי וקאמרי אפילו למאן דאמר תרומה בזמן הזה דרבנן חלה דאורייתא שהרי ז' שכיבשו וז' שחילקו נתחייבו בחלה ולא נתחייבו בתרומה ואמינא להו אנא אדרבה אפילו למ"ד תרומה בזמן הזה דאורייתא חלה דרבנן דתניא בבואכם אל הארץ אי בבואכם יכול משנכנסו לה שנים ושלושה מרגלים ת"ל בבואכם בביאת כולכם אמרתי ולא בביאת מקצתכם וכי אסקינהו עזרא לאו

תורה אור השלם

1. ויאמר ה'השואת לקח אשר לא יאכלו מקדש הקדשים עד עמד בהן לא יאכלו ויתאמרו: עזרא ב טו
2. וכל זר לא יאכל קדש חושב בהן וקביר לא יאכל קדש: ויקרא כב י ובת כהן פי תהיה לאיש זר הוא בתרומת הקדשים לא תאכל: ויקרא כב י ויקרא אל בני ישראל ואמרת אלם בבאכם אל הארץ אשר אני מבוא אתכם שקמה: במדבר טו י

הגהות הב"ח

(א) ת"ה"ה או דלמא כו' אלא בתלות תרומה וכו'. מיז ון פשי"ט יצימות דף טז ע"ב: